

ODPORNNA JEDILNA TRTA za atrij ali teraso

Besedilo:
Davor Špehar,
Zeleni svet
Fotografije:
Shutterstock,
Zeleni svet

Grozdje večina od nas obožuje, a zato, ker to sadno poslastico povezujemo s prostranimi trtami, le malo urbanih ljubiteljev vrtnarjenja pomisli, da bi ga posadili na svojo teraso ali balkon. V resnici pa je to povsem mogoče, če le izberemo odpornejše sorte grozdja. Spodbujamo vas, da poskusite tudi sami, tako pa boste v sočnih in sladkih plodovih uživali celo poletje in zgodnjo jesen. Danes gojimo na domačih vrtovih in na terasah proti boleznim odpornejše sorte, ki se med seboj ločijo po barvi, velikosti, obliki jagod ter grozdov in času zorenja.

Sorte priporočenih namiznih trt od poletja do jeseni

Trto lahko gojimo v atrijih in večjih loncih na terasi. Navadno za atrij zadostujejo tri trte, ki jih sadimo na dober meter. Če sadimo v lonec, izberemo večjo posodo s približno 70 litrov volumna. Začeti je treba z najbolj zgodnjo sorto Bianca, ki zori že konec julija. Med rdeče-modro, črnimi odpornimi sortami izstopa sorta

Sorte jedilnega grozdja po času zorenja, velikosti in barvi grozdov			
Sorta	Čas zorenja (mesec)	Posebnost	Barva jagod
Bianca	konec julija	med najbolj zgodnjimi sortami	zeleno-rumena
Muškat blue	začetek avgusta	prijetna muškata aroma	črna
Palatina	sredina avgusta	podolgovate jagode brez pečk	zeleno-rumena
Venus	sredina avgusta	podolgovate jagode brez pečk	modro-vijolična
New York muškat	začetek avgusta	debele in hrustljave jagode	črna
Jupiter	začetek septembra	brez pečk, debele jagode	roza
Rondo	začetek septembra	odlična za sok in vino	modra
Regent	sredina septembra	odlična za sok in vino	modro-črna
Arkadia	začetek septembra	debele jagode	zeleno-rumena
Pološki muškat	začetek septembra	aromatična sorta	zlato-rumena

Venus z debelimi modro-vijoličastimi jagodami brez pešk, ki zori sredi avgusta. S prijetno muškato aromo vas bo prenesel tudi Muškat blue s črnimi jagodami. Prav tako zelo okusen New York muškat zori konec avgusta, jagode so debele in hrustljave. Debele jagode brez pečk ima še sorta Jupiter. Potem pa so tu še rumeno-zelene odporne sorte z debelimi jago-

Vsak urbani ljubitelj vrtnarjenja bo zagotovo našel sebi primerno sorto. Poznamo sorte namiznega grozdja brez pečk in nenavadnih oblik jagod ter grozdov.

Če boste sadili na domač urbani vrt, ji namenite mesto ob stenah, žičnatih oporah, ograjah in zidovih.

Na balkonih lahko trta lepo zakrije ograjo in popestri fasado.

Čiti v vodo. Zemlja naj ob sajenju ne bo suha ali premokra. Če sadite trte v transportnih lončkih, jih sadite na enako globino, kot je višina korenin- ske grude v lončku.

dami brez pečk ... Izpostaviti je treba sorto Palatina, ki zori sredi avgusta z debelimi jagodami brez pečk, ter sorti Arkadia in Jupiter, ki obrodita debele jagode. Iz sorte Pološki muškat lahko pridelate odličen sok in vino.

Kdaj in kako posadimo sadiko trte?

Trto sadimo na zavetno in sončno lego, povsem uspešno pa se prilagodi tudi slabši zemlji. Škodi ji le mokra in slana zemlja. Sadimo jo v aprilu in začetek maja, letos pa bodo ugodne razmere za sajenje najverjetneje že marca. Trta se najbolje počuti v globokih in za vodo odcedni zemlji. Sadimo jo lahko tudi v večje posode ali na visoke grede, ki so še bolj priročne za trto v atriju ali na terasi. Če jo sadimo v visoko gredo, jo sadimo v tako, da 80 cm visoko gredo skoraj v celoti napolnimo z zemljo, saj trta raz-

vije močne in globoke korenine. Tako bo trta poleti manj izpostavljena suši. V posodi jo bo treba v vročem poletju dnevno zalivati, v visoki gredi nekoliko manj.

Naprodaj so trsne cepljenke z golimi koreninami in povoskanim žlahtnim delom. Sadimo jo tako globoko, da povoskani del ostane v celoti nad zemljo. Korenine ob sajenju prikrajsamo za dolžino dlani, pustimo le od 10 do 15 cm korenin. Stranske korenine, ki rastejo med povoskanim delom in glavnimi koreninami, izrežemo v celoti. Sadilna jama naj bo globine 50 cm, posoda vsaj 80 cm, prav tako visoka greda. Enako je s širino sadilne jame – v atriju in v posodah naj bo širina 50 cm, visoka greda pa naj bo široka vsaj 80 cm.

V dno sadilne jame oz. visoke grede ali posode postavimo količek za privezovanje sadi-

Odpornejše sorte trte za zdrav pridelek brez kemije

Na dno jame najprej nasujemo zemljo obogateno s kompostom. V sadilno jamo zemljo nasujemo v obliki stožca, kamor nato postavimo sadiko in po stožcu razporedimo korenine. Trsno cepljenko zasujemo z bogato kompostno zemljo. Ko smo zasuli korenine po obodu jame, stremo še uležan hlevski gnoj ali organsko gnojilo, ki ga kupimo v trgovinah, in dobro potlačimo. Previdni bodite, da ne boste pretiravali z odmerkom gnojil, saj pregnojenost trti škodi. Za boljšo ukoreninjenje sadike je treba pred sajenjem trsne cepljenke namo-

Prednost sajenja odpornejših sort trt je, da ne potrebujemo posebnega škropljenja s pripravki, ki jih uporabljamo v klasični pridelavi. Tako jih lahko obvladujemo le z ekološkimi pripravki, ki jih uporabljamo preventivno, vedno samo po potrebi. V zelo deževnih poletjih se sicer lahko pojavi peronospora, od škodljivcev pa na trti lahko srečamo grozdne sukače, pršice, trtne uši, ponekod tudi kaparje. Za škropljenje trte lahko uporabimo tudi

domače pripravke, kot so čaj iz rmana proti peronspori in čaj iz kamiličnih cvetov ali žajblja.

Trto režemo spomladi in poleti

Trto režemo v predpomladanskem času. Pri glavni –

Kakovostne sadike trte z golo korenino.

Vsako leto opravimo gojitveno rez trte, da nam ne bo 'zbežala' k sosedu. Najlažje je, da jo v času rodnosti režemo na dva čepa in dva šparona. Tako jo bomo imeli pod nadzorom še vrsto let.

predpomladanski rezi skrbimo za ohranjanje gojitvene oblike in puščamo kratke čepe ter šparone, ki jih prikrajšamo na priporočeno število očes. Poleti opravimo še poletno ali zeleno rez, kjer privezujemo mladike, mladike speljujemo med žice, prikrajšujemo mladike, odstranjujemo liste ter zalistnike. Na novo posajene trte režemo na eno do dve očesi po odganjanju. Prva leta vzgoje so namenjena gojitveni obliki. Trta prvič rodi tretje leto po sajenju.

Privoščite si zdravilno kuro iz grozdja

Od poletja do jeseni si z domačim svežim grozdem lahko pripravimo prave očiščevalne dneve. Dnevna grozdna kura naj vsebuje kilogram zaužitega svežega grozdja. Po končani kuri bodo jetra in ledvica v bistveno boljši kondiciji. Grozdje pa je pred uživanjem treba temeljito sprati pod tekočo vodo.

Grozdje vsebuje veliko koristnega sladkorja, ki poskrbi za dnevne potrebe energije. Bogato je z vitamini B in C ter minerali, kot so kalcij, kalij, fosfor. Črne, modre in rdeče sorte grozdja vsebujejo veliko antioksidantov, ki uravnavajo škodljive snovi v našem telesu. Uživanje grozdja ugodno vpliva na srce in ožilje in pomaga varovati pred nastajanjem rakavih celic. Grozdje deluje očiščevalno in ugodno vnapliva celoten prebavni trakt. Grozdja so veseli otroci, priporočata se nosečnicam, športnikom in vsem aktivnim prebivalcem.

Zdrava trta, gojena v strešni gojitveni obliki

Rez trte na čep (modra barva) in šparon (oranžna)

Zeleni svet
www.zelenisvet.com
**
Davor Špehar
Vodja spletnega portala Zeleni svet